

Zöld-Pont Iroda nyílt igazgatóságunknál

A környezetvédelem és vízgazdálkodás állami alapfeladatainak eredményes végrehajtása ma már csak társadalmi közmegegyezéssel, a társadalmi igények és a szakmai, gazdasági lehetőségek összehangolásával történhet.

A társadalom aktív bevonásának egyik alapvető feltétele az ismeretterjesztés, a környezettudatosság növelése, a társadalom környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítése, az információhoz jutás feltételeinek javítása. A környezeti információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban való részvételéről számtalan nemzetközi és hazai jogszabály rendelkezik.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság fontos feladatának tekinti a közérdekű tájékoztatást, és ennek érdekében a lakossággal kapcsolatot tartó, ügyfélszolgálati típusú, informáló tevékenységünk folyamatos, és nem új keletű. Az eszköztár egyre bővül, a korábban alkalmazott és jól bevált módszerek (sajtómunka, Hírlevél, Honlap, ügyfélfogadás stb.) mellett most egy új lehetőség adódott, hogy a lakossági tájékoztató munkát magasabb színvonalon végezzük.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumban 1997 óta működő ügyfélszolgálati iroda feladatköre kibővült az

Őri István közigazgatási államtitkár felavatja a Zöld-Pont Irodát

ügyfélközpontú ügyintéztést lehetővé tévő környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tájékoztató hálózat – a Zöld-Pont Irodák országos hálózata – kialakításának megszervezésével és működtetésével. Ennek eredményeként jöttek létre a területi szervezeteknél az országos lefedettséget biztosító, egységes formában, egységes

tartalmat közvetítő, a környezeti információkhoz való szabad hozzáférést szolgáló Zöld-Pont Irodák.

Az egységes zöldhatóságok létrejöttével az a döntés született, hogy a Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség és a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság – az egymáshoz kapcsolódó irodaépületek adta lehetőséget kihasználva – közös Zöld-Pont Irodát működtessenek a Felügyelőség épületében, a Megyeház u. 5–7. szám alatt. A közös irodában így egy helyen, egyszerre több intézményhez tartozó ügyet lehet intézni gyorsabban, hatékonyabban, meggyorsítva az ügyintézési munkát és megkönnyítve az ügyfél helyzetét. Az irodahelyiség kialakítása és a berendezés elkészült, az iroda ünnepélyes avatásával december 6-án megkezdődött az ügyfélszolgálati munka. A Zöld-Pont Iroda igazgatósági munkatársainak – *Bíró Adrienn, Japport Magdolna* valamint *Cserkúti Andrásné* koordinátor – legfőbb törekvése, a vízügyi és környezetvédelmi szakmai ügyek ügyfélbarát intézése, továbbá naprakész információk adása az ügyfelek megalapozására.

(További részletek a 7. oldalon)

Cserkúti Andrásné

Védműfelülvizsgálat tapasztalatai

Az árvíz- és belvízvédekezésre való felkészülés felülvizsgálatának végrehajtását, módját és rendjét a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Vízkárelhárítási Főosztálya határozta meg. Az Igazgatóságunkra vonatkozó teendők részletesebb szabályozását az *védelmi művek őszi felülvizsgálatát előkészítő szakfelülvizsgálatok, valamint az őszi védműfelülvizsgálatok rendjéről* szóló 9/2005. számú Igazgatói Utasítás, és annak 18 db melléklete tartalmazza.

Az őszi védműszemlék program szerint az önkormányzati művek szemléjével 2005. augusztus 10-én kezdődtek és 2005. november 10-én értek véget, a védműszemlék tapasztalatainak kiértékelése 2005. november 18-án volt.

A nagyszemlék megelőzően 9 szakbizottság vizsgálta meg a műveket.

Szakbizottság neve	Megvizsgált művek
– Térségi vízszétosztó nagylétesítmények	3 db
– Folyószabályozási művek	117 km
– Nagyműtárgyak	5 db
– Műtárgyak és gépészeti berendezések	433 db
– Véderdők	985 ha
– Védelmi anyagok, eszközök és telephelyek	69 db
– Vízirajzi műtárgyak és berendezések	319 db
– Informatikai és hírközlő hálózat	195 db
– KÖVIZIG kezelésű másodrendű művek	105 km

A védműszemlék tárgyát képezte még a magyar–román közös érdekességű művek, valamint a nem KÖVIZIG kezelésű (FVM, Önkormányzati, Társulati) művek szemléje is, amely nem szakbizottsági rendszerben történt.

Az igazgatóság védelem vezetőjének vezetésével a 6–8 fős szemlebizottság 2005 október 28.–november 10. közötti időszokban végigjárta és megsemmisítette az igazgatóság 340 km összhosszúságú árvízvédelmi fővonalait. A védműszemlék tapasztalatait az alábbiakban foglalták össze.

A 2005-ben elvégzett munkák közül kiemelt fontosságú a védtöltések kétszeri kaszálása. Immár több éves tapasztalat, hogy bérbeadás iránti érdeklődés csupán az első kaszálás kapcsán merül fel. A bérlők által lekaszált terület a tavalyi 55%-os mértékről 42%-ra csökkent. A gyepetakaró védképességét különféle, erőszakosan terjedő növények: az *Amorpha Fruticosa*, a selyemkóró és az aranka veszélyeztetik. Az *Amorpha Fruticosa* elleni védekezés keretében 2004-ben elvégzett ötszöri kaszálás tapasztalataként megállapították, hogy annak hatékonysága messze elmarad a vegyszerezéstől. A mederoldalak állapotában nem következett be olyan mértékű változás, ami intézkedést igényelne.

Véderdőink állapota vegyes megítélésű. Mindössze 49% a megfelelő állapotú erdő. A maradék 51% erdőterület nem megfelelő minősítése az erdőterületek tereprendeztetlenségéből, vízzel való borítottságából adódik.

Ugyanakkor a hullámterek megváltozott társadalmi megítélése következtében a nem kizárólag vízügyi szempontok szerint kezelt és agresszív aljnövényzet (pl. *Amorpha*, vadszőlő, stb.) miatt egyre sűrűsödő véderdők egyre nagyobb medererdőséget és egyre rosszabb nagyvízi vízszállítóképességet idéznek elő.

A védvonalainkban lévő valamennyi műtárgy képes ellátni árvízvédelmi funkcióját.

Árvízi szükségtározóink kivétel nélkül üzemképesek, másodrendű védvonalaink védképessége megfelelő.

Árvédelmi raktárainkban néhány anyagféleség kivételével rendelkezünk az előírt főbb árvédelmi készletekkel. Hiány áll

fenn rőzséből, árvédelmi karóból, faanyagból, fóliából és terméskőből.

Regionális védelmi osztagunk személyi állománya stabil, tagjai gyakorlottak.

A KÖR-KÖVIZIG műszaki irányító- és gátóri gárdája gyakorlott, feladatait magas szinten ellátni képes.

Előrehaladást sikerült felmutatnunk a védelmi infrastruktúra meghatározó részét képező védelmi központok és gátórházak fenntartása terén: elsősorban a Sitkai, Körösladányi, Zsófiamaajori és Békésszentandrási örtelepeinken.

Hírközlő és informatikai hálózatunk mindenkor működőképes. Vízirajzi észlelőhálózatunk az ISO 2001. minőségbiztosítási rendszer követelményeinek eleget téve, megfelelően működik.

Az önkormányzati kezelésű körtöltéseknél általános probléma a nyílásokat elzáró tartalékdeponiák hiánya, valamint a töltések védképességét gyengítő fák, bokrok jelenléte. Egyetlen körtöltés, a Dévaványai körtöltés alkalmatlan védekezésre, mert 5,6 km hosszon nincs kiépítve.

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy az árvíz elleni védekezés infrastruktúrája működőképes, a szükséges anyagok, eszközök és humán erőforrások rendelkezésre állnak, illetve szükség esetén biztosíthatók.

A belvízvédelmi művek szemléje alapján megállapítható, hogy az igazgatóság kezelésében lévő művek karbantartottsága elmarad a kívánalmaktól, a gaztakarítások hiánya következtében a csatornák vízszállító képessége 50%-os. Belvízvédekezés során szükségessé vált az operatív beavatkozások elvégzése.

A szivattyútelepek a hosszantartó belvízvédekezés során jól vizsgáztak, kicső kapacitás nincs.

Az önkormányzati művek kiépítettségében és a karbantartottság színvonalában javulás mutatkozik.

A társulati kezelésű művek karbantartottsági színvonala az elmúlt évekhez képest alatta maradt a kívánatos elvárásoknak.

A magántulajdonú külterületi művek karbantartatlanok.

Az igazgatóság, a védekezéshez szükséges induló erőforrások, a védelmi tervek és a műszaki irányítás kulcsemberei rendelkezésre állnak, a szervezet felkészültsége megfelelő a belvíz elleni védekezéshez.

Nagy Sándor

Life-pályázat

Maros hordalékkúp kutatás

A Dél-magyarországi felszín alatti vizekben lévő arzéntartalom fenntartható kezelése és tisztítása a célja annak a projektnek, amelyre a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság hazai és külföldi partnerekkel együtt az Unio LIFE Environem Programból támogatást nyert. A projekt keretében vizsgálatot végeznek a Maros hordalékkúp (ivóvízbázis) területén annak érdekében, hogy azonosítsák a legjobb víznyerő helyeket és kidolgozzák az arzéntartalom megfelelő szintre csökkentésének lehetőségeit. A korábbi arzénmentesítési beruházások eredményeként ma már a Dél-Alföld valamennyi településén megfelel az ivóvíz arzén tartalma a hatályos határértékeknek, ám 2009-re 1/5-ére – 10 mikrogramm/liter EU határértékre – kell csökkenteni. A projektben a magyar, holland és finn cégek mellett a román partner is részt vesz, mivel az érintett terület egy része Románia területén fekszik. A támogatásról szóló szerződés aláírása november 15-én megtörtént. A projekt teljes költsége 1.650.000 EURO, melynek gyakorlatilag fele a támogatás. A konzorciumi tagok közötti megállapodás kidolgozása jelenleg folyamatban van. A konzorciumi szerződés aláírása december 14-én lesz.

Réti László

100 éve született Bede László

Bede László 1905. december 27-én született Máramarosszigeten (akkor Magyarország, később Románia) négygyermekes család legidősebb gyermekeként. Elemi és gimnáziumi iskoláit szülővárosában végezte, majd a Magyar Királyi József Műegyetemen tanult. Nehéz volt ez az időszak életében. 1928-ban a református lelkész édesapja halt meg, két évre rá édesanyját veszítette el.

1930. december 31-én kapta meg gépészmérnöki oklevelét. Az országban nagy gazdasági válság volt ekkor, nagyon nehéz volt munkahelyet találni még diplomával is. 1931. július 1-jén a békési székhelyű Hosszúfoki Ármentesítő Társulatnál alkalmazták napidíjas mérnökneként. Itt részt vett a folyamatban lévő töltéserősítési és belvízcsatorna bővítési munkákban. A biztos jövedelem reményében 1933. január 18-ától Békés Nagyközség Vilamos Művének kötelékébe lépett. Mint kezdő munkaerő beosztottként kezdte munkáját, de 1936. május 1-jétől a villamosüzem vezetője lett. Tevékenysége alatt a teljes anyagi összeomlás szélén álló üzem rendbetételét oldotta meg. Vezetőként szakmailag és pénzügyileg stabilizálta, gazdaságossá tette, a kor követelményének megfelelően fejlesztette az üzemet. A Hosszúfoki Ármentesítő Társulatnál folyamatban lévő pályázati eljárás elhúzódása miatt csak 1936. októbertől nyert végleges, tisztviselői állást. A Villamosműnél nem tudták nélkülözni, ezért a községi vezetés felkérésére annak vezetését – párhuzamosan – továbbra is ellátta. *(Ebben a munkakörében 1945. március 31-éig dolgozott.)*

1937-ben megnősült. A házasságából három leánygyermek (Zsuzsanna, Katalin és Mária) született. Nem maradt ki életéből az akkori embereket érintő katonai és harctéri szolgálat sem.

1948. augusztus 3-án államosították az ármentesítő társulatokat. Létrehozták a Gyulai Vízgazdálkodási Körzetet. A Hosszúfoki Ármentesítő Társulat is alapító tagja lett az új hivatalnak. Több átszervezés történt az 1948–1953-as évek között a vízügyi szolgálatban. Ezen időszak alatt Bede László beosztott mérnöki, csoportvezetői és főmérnöki munkakörökben dolgozott.

1954-ben a Gyulai Vízügyi Igazgatóságnál létrehozták a szakaszmérnökségeket. A Békési Szakaszmérnökség vezetésével Bede Lászlót bízták meg. Kiemelkedő vízügyes munkáival a

síkvidéki vízrendezést szolgálta. A gyors biztonsági intézkedéseket és kapcsolattartást elősegítő vízügyes telefonvonalak két vezetékessé építése nevéhez fűződik.

Jelentős munkái voltak: a Büngösdi, a Dióér II, a Bodzászugi, az Okányi szivattyútelepek tervezése, építése (1948–1949.)

A Büngösdi csatorna és Csatornarendszer bővítése (1950), a Hosszúfoki-Okányi Főcsatorna felújítása (1959); a Bodzászugi-Büngösdi I., Tarhosi, Félhalmi, Boldisháti szivattyútelepek korszerűsítésének tervezése, kivitelezése; a Félhalmi, Danzugi, Torzsási szivornyák és hullámterei csatornák építése; a Félhalmi, Danzugi fővízkivételek és tápcsatornák, a mintegy 400 holdon öntöző telepek létrehozása, kisebb rizstelepek építése Mezőberény, Fehérhát, Bodzászug, Körösladány területén.

Békés község árvízvédelme érdekében a körgát bővítését (kiegészítését) tervezte és irányította (1952).

A szivattyútelepek, műtárgyak, gátórházak gazdaságos fenntartása érdekében szakipari műhelyeket, munkásszállásokat szervezett. A környék legjobb szakemberei dolgoztak ezekben. A Hosszúfoki IV és Vargahosszai szivattyútelepek, raktárak építéseinek műszaki ellenőrzését is ellátta. A Kettős-Körös örtelepeinek építése, ellenőrzése, gazdaságos működtetése, a folyó adott szakaszainak szabályozása töltéskorrekcióval és szabályozási művekkel, valamint a Körösök adott szakaszain töltéserősítési tervekészítései, mederszabályozási tanulmánytervei (1959) tették teljessé munkásságát.

Árvíz idején az árvédelmi készülség I. fokozatának elrendelésekor békési hivatalában, a II. rendű fokozat elrendelésekor a Hosszúfoki gátórháznál tartott szolgálatot. A Kettős-Körös jobb parti árvízvédelmi vonal vezetése volt ekkor a feladata.

Elképzelései voltak a – Kettős-Körös felduzzasztott vizén – a sétahajózás, vízi sportok lehetővé tételéről. Életének utolsó évében örömmel vett részt az Élővíz-csatorna (régí Fehér Körös) kotrásának irányításában Békés Város élvezhetőségének, a víz kihasználhatóságának növelése érdekében.

Bede László a Békési Szakaszmérnökség munkáját jól szervezte meg, és eredményesen vezette. Nagy gyakorlati tapasztalatát munkatársainak, beosztottainak átadta. Mindenkiel szemben jóindulatú és segítőkész volt.

Széles látókörű, alkotó tevékenység, „szakmai és emberi méltóság”, nagyfokú humánus jellemezte olyan korban, amely „nem adott kellő bizalmat és megbecsülést az alkotó embernek”. Fiatal kollégáit nagy tapasztalattal, kemény követelményekkel, ugyanakkor megértő türelemmel segítette mérnöki pályájuk kezdetében.

Kiváló munkáját vezetői és a felettes szervek kitüntetésekkel, jutalmakkal ismerték el. A Vízgazdálkodás Kiváló Dolgozója, Kiváló Dolgozó, Dicséret Oklevél, Kiváló Újtító, a vállalat LEGJOBB főmérnöke, stb. kitüntetésekkel kapott.

Mindkét munkahelyén jelentősen hozzájárult Békés – akkor még község – és a Körösök vidékének fejlődéséhez, a lakosság életminőségének javításához.

A háborús frontszolgálat megviselte Bede László szervezetét, aki ennek ellenére egész életében nem volt betegálmányban. Még sok szépet és hasznosat alkothatott volna, de rövid betegség után 57 éves korában, 1962. április 1-jén elhunyt. Békésen temették el. Munkáival beírta nevét Békés város és a Körös-vidék vízügyes történetébe.

Születésének száz éves évfordulóján felelevenítjük egyéniségét és tisztelettel gondolunk rá.

Góg Imre

A szakmai anyagot a Gyulai Vízügyi Igazgatóság irattára, Bede László személyes iratanyaga és a vele együtt dolgozó mérnök kollégák írásos emlékezései szolgáltatták.

Nyugdíjasok a Bükk hegységben

Elbúcsúzott a nyár, s kellemes kiránduló időben a Szivárvány Nyugdíjas Klub tag-sága útra kelt a Bükk hegységbe.

Az indulást követően *Vámos Sándor* elnök – a kirándulás vezetője – fontos információkat közölt az utazással kapcsolatos felelősségről, rövid ízelítőt adott a két napos programról, mely szerint a kirándulás látóvalokban bővelkedik: megismerkedünk a Bükk élményt nyújtó sziklás-erdős és romantikus arculatával, régészeti lelőhelyével és jellegzetes, változatos világgal.

Utazásunk során *Góg Imre* idegenvezető ismertette az útirányt és az aktuális látóvalókat.

Gyuláról indulva a Körösök vidékén átutazva a jászok földjére érkezünk, ahol megtekintettük a mezőkövesdi Kis Jankó Bori Matyó Múzeum híres néprajzi gyűjteményét. A múzeumlátogatás és utazás után az egri Szépasszony-völgyben pihenőt tartottunk.

Szilvásváradon, a természetvédelem alatt álló 4 km hosszú ritka szépségű Szalajka-völgyben az idő rövidsége miatt csak vasúton tudtunk végigutazni, de így is láttuk a patak felduzzasztott, pisztráng-tenyésztésre használt tavait, a mésztufa-lépcsős teraszos vízeséseit.

Ezek után a 800 m magas fennsíkon – a Bükki Nemzeti Park területén utazunk. A Bükk legmagasabb csúcsa a 959 m magas Istállóskő. Ezenkívül még több mint húsz 900 m fölé emelkedő hegycsúcs van itt.

A nap lenyugvásának idejére érkezünk meg szálláshelyünkre a hollósetői Hegyi Kempingbe, itt fogyasztottuk el vacsoránkat is.

A második napon a népszerű és romantikus Lillafüredre utazunk. Ez az üdülőtelep 1892-ben a Garadna és a Szinva patakok találkozásánál keletkezett az akkori földművelési miniszter gróf Bethlen András

kezdeményezésére. Nevét feleségéről báró Vay Lilláról kapta. 1770 táján a Garadnapatak vizét a vasverő hámorok számára duzzasztották fel. Így jött létre a Hámori-tó ahol nyáron csónakázni, télen korcsolyázni lehet. Ezen festői szépségű Hámori-tó partján a Lillafüredi Állami Erdei Kisvasúton egy sziklába vágott hosszú alagúton át Garadnára utazunk. Az utazás során láttuk az újmassai vasolvasztó őskohót, mely jelentős ipartörténeti műemlékünk. Európában csak három ilyen található. Az 1927–1930-as évek között épült Palotaszálló mellett a Szinva-patak 20 m magasságból zuhanó vízesése Magyarországon a legnagyobb. Ez a látvány és moraj elválaszthatatlan a lillafüredi hangulattól.

1933-ban – az írótalálkozás idején – írta a magyar szerelmi líra egyik legszebb versét az Ódát a halhatatlan költő, József Attila. Egész alakos szobra a vízesés közelében van.

Felkerestük a cseppkőképződményben gazdag Szent István cseppkőbarlangot, melynek teljes hossza 711 m, de csak

a fele látogatható a nagyközönség számára. A barlang legnagyobb ürege, a 20 m hosszú és 5 m széles Kupola-csarnok (Gizella királyné csarnoka), amely sok szép cseppkővet tartalmaz. A barlangban a miskolci Szent Ferenc Kórház légúti betegeit is kezelik.

Lillafüredről a miskolctapolcai Barlang és Gyógyfürdőhöz utazunk. Itt van a világ egyetlen, természetes barlangrendszerben megépített fürdője. Csak a fürdő előteréig mentünk. Itt láttuk a januárban megkezdett 861 millió forintos program szerinti gyógyászati szárny és élményfürdő építését. A fürdő parkjában történt séta után hazafelé indultunk, utunk során Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Békés megye kistépelüléseivel „ismerkedtünk”. A Szeghalom melletti Pusztá Csárdában jó hangulatban és jó étvágyal fogyasztottuk el finom vacsoránkat. Elményekben gazdag két szép napot töltöttünk együtt, melyért köszönet illeti a mindig segítőkész igazgatóságunkat.

Vámos Sándor, Góg Imre

Phare Pályázat – Árvízvédelmi Fejlesztés

A Kettős- és Sebes-Körös árvízvédelmének fejlesztésére a Phare CBC Magyarország-Románia 2003 évi program keretében támogatást nyert a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. A támogatásból a Kettős-Körös jobb oldalán, a békési híd felett, valamint a Vargahosszai gátortelepnél töltéserősítés valósul meg, sor kerül a hírközlő kábel felújítására, a Sebes-Körös magyar-román országhatár szelvényében pedig ultrahangos vízhozammérő hely épül, valamint sor kerül a mérő- és észlelő műszerek beszerzésére. A tervezett projekt összköltsége 126,6 millió forint, melynek 10%-át önerőből biztosítjuk. A munkák megvalósítására kiírt közbeszerzési eljárás november 21-én eredményesen lezárult. A nyertes pályázóval – a Szerkezet és Vízépítő Rt.-vel – a megállapodást november 29-én az igazgatóság aláírta. A munkaterület átadásával december 12-től a munkák megkezdődnek, a projekt teljes befejezése 2006. augusztus 3.

Dénes György

Magyar–román közös érdekeltségű művek szemléje

Az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek őszi felülvizsgálati programja keretében szeptember 20–23-a között Románia területén, október 4–7-e között hazai területen került sor a közös érdekeltségű védművek szemléjére. A magyar–román együttműködést szabályzó 2004. évi egyezmény már új szemléletű megállapodás, a hozzá tartozó szabályzatok megújítása még folyamatban van, így a közös felülvizsgálat nem terjedt ki az egész vízgyűjtőre, csak a közös érdekeltségű területekre. A szemléken a felek megtekintették a védművek állapotát, a védelmi anyagokat és felszereléseket.

A felülvizsgálaton részt vettek az érintett magyar–román vízügyi területi szervezetek és minisztériumok képviselői, valamint a meghatalmazott első helyettese *Antók Gábor* KvVM főosztályvezető helyettes is.

A kétszer négynapos találkozón a felülvizsgálati feladatokon túlmenően egyéb együttműködési lehetőségek is napirenden voltak, melyek szerepe fokozatosan felértékelődik. Ebben az évben pályázati kérdésekben is szoros együttműködés alakult ki

az intézmények között, és több olyan Phare és Interreg pályázat is értékelés alatt van, melyeket a román partner támogatásával nyújtott be az igazgatóság. Ez mindkét ország számára előnyös azáltal, hogy ily módon a vízügyi szervezetek jelentős forrásokhoz juthatnak a saját működési és fejlesztési feltételek javítására.

A felülvizsgálatról készített jegyzőkönyvek aláírásával a felek kinyilvánították, hogy a két ország vízügyi területi szervezeteinek együttműködése képes minden feltétel adott az árvízvédelmi és belvízvé-

delmi feladatok eredményes ellátásához. A jegyzőkönyvek aláírását követő sajtótájékoztatón *Opresan Ioan* a nagyváradi Körösi Vízügyi Igazgatóság igazgatója megerősítette, hogy a román területen elvégzett felülvizsgálatok szerint a Körösök védelmi műveinek állapota jó. A Fehér-Körösön jelenleg épül a Mihelényi-tározó, ezáltal az árvízi veszélyeztetettség csökkenése várható, a Fekete-Körösön is vésztározók vannak, a Sebes-Körösön pedig négy állandó tározó működik.

Bak Sándor a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi

Igazgatóság igazgatója emlékeztetett arra, hogy a Tisza-völgyi Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése program a Körös-völgyben tulajdonképpen már részben megvalósult a szükségeltározók kiépítésével. A továbbiakban elsősorban az árvízvédelmi szükségeltározók üzemeltetésének fejlesztése szükséges (Kisdelta vízviszavezető műtárgy és Mérgesi fix küszöbű megnyitási hely). Fontos feladat még a távmérő hálózat kiépítésének folytatása és az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az árvízvédelmi töltéseinknek csak 53%-a van kiépítve az előírt mértékben.

Ezért fontos, hogy az egész Tisza-völgyre érvényes fejlesztési programban – megértve a Tisza árvízcsúcs csökkentésének elsődlegességét – sor kerüljön a Körös-völgyi fejlesztésekre is.

A belvízvédelmi művek vonatkozásában az országhatárral metszett vízfolyások élővé tétele fontos, átgondolása mindkét fél számára előnyös. A hazai területen nem elsősorban a fejlesztési, hanem a meglévő művek fenntartási forrásainak biztosítására van szükség.

Cserkúti Andrásné

Múzeumi összekötők értekezlete

A vízügyi múzeumi összekötők 2005. évi jubileumi tanácskozását igazgatóságunk rendezte meg október 11–12-én.

A Vízügyi Múzeum, Levéltár és Könyvgyűjtemény nyilvántartása szerint az első értekezletet 1986-ban Gyulán rendezték meg elődeink, ezért külön megtiszteltetésnek éreztük a felkérést és nagy gondossággal készültünk a 20. tanácskozásra.

Október 11-én vendégeink megérkezése után megtekintettük az ez év májusában avatott és a nagyközönség számára látogathatóvá tett gyulai Vár-múzeumot.

Dr. Havassy Péter múzeumi igazgató fogadott bennünket és tartott számunkra mindenre kiterjedő előadást, melyben nemcsak a vár történetét, a környékbeli ásatásokat, hanem a tíz évig tartó rekonstrukcióval kapcsolatos kutatómunkát, a múzeum berendezésének nehézségeit is ismertette.

Rövid városnéző séta és a jó

hangulatú vacsora elfogyasztása után az eredeti elgondolás szerinti work shop következett, három szekcióban (a délután látottak megvitatása kiállítás rendezési, múzeumpedagógiai, valamint PR. szempontok figyelembevételével). Végül mindhárom szempont szerint közösen dolgoztuk fel a látottakat, vitattuk meg a tapasztalatokat.

Október 12-én *Kaján Imre*, a Duna Múzeum igazgatója

nyitotta meg a tanácskozást, néhány számunkra igen fontos információval. Felhívta a figyelmünket a következő évben esedékes pályázatokra. A Nemzeti Kutatási Alap három éves programjára, melyben a vízügy példáján keresztül kutatási módszert dolgoznak ki az ipari, technikatörténeti emlékek védelmére. A 2006-ban esedékes évfordulókkal kapcsolatos feladatainkat (az 1956-os Dunai árvíz, a Keleti-főcsatorna stb.

50 éves) ismertette. Vázolta a VMLK. bővülő feladatait.

Igazgatóságunk részéről *Galbáts Zoltán* műszaki igazgató-helyettes főmérnök üdvözölte a résztvevőket, mutatta be az igazgatóság tevékenységét, majd *Czakóné Czédli Jolán* vízgazdálkodási osztályvezető ismertette az igazgatóság múltját, múzeumi tevékenységünket a kezdetektől napjainkig, a város építészeti kincseit, különös tekintettel a Bodoky család emlékeinek megőrzésére.

Ezután az összekötők számoltak be a 2005. évben végzett munkáról és a következő esztendő terveiről.

Az összekötők beszámolója keretében *Cserkúti Andrásné* mutatta be a Városház utca 25. számú épületet, a kiállítással kapcsolatos elgondolásokat. A gyulai tömlősgátnál megnéztük a bemutató szobát és az emeleten elhelyezett tűsgézt makettet. A program befejezéséeként néhányan tisztelegünk Kienitz Vilmos sírja előtt.

Nagy Sándorné

FLAPP Network – Árvízi megelőzés

Az EU árvízpolitikája

Hazánkön kívül most már a legtöbb európai országban is lényeges szerepet játszik az árvizek elleni védekezés. Ennek eredményeképpen az Európai Unió Vízügyi Igazgatósága felállított 2002-ben egy olyan munkacsoportot, amely kidolgozta az árvízmelegelőzéssel és árvízvédekezéssel kapcsolatos legjobb gyakorlati módszereket. Ezt a dokumentumot 2003. júliusában el is fogadták, melynek tükrében irányítja az Igazgatóság az európai unió vízügyi politikáját.

INTERREG III C

A nemzetközi szervezetek mellett számos árvízzel és ennek kutatásával kapcsolatos projek került napvilágra, mint pl. az INTERREG III A, B és C programcsomagok. Ezek feladata az európai országok közötti gazdasági és társadalmi kohézió erősítése.

Az INTERREG III C célja a regionális fejlesztési politika hatékonyságának növelése, az információcserehez szükséges eszközök fejlesztése és a tapasztalatsere strukturált módon.

Anyagi támogatást a Regionális Fejlesztési Alap ad + társfinanszírozás is szükséges nemzeti szinten. A program 2008-ban fejeződik be. A FLAPP az INTERREG III C keretprogramon belül működik. Bővebb információ: www.interreg3c.net

FLAPP Network

A FLAPP (Flood Awareness and Prevention Policy in border areas) a határmenti területek árvízi megelőzés politikájával foglalkozik. Ez az Európai Unió által támogatott hálózat, mely lehetőséget nyújt az európai folyók mentén élőknek, hogy közösen lépjenek fel az árvíz ellen.

A FLAPP 37 partnerszervezetből (helyi és regionális kormányzatok, vízügyi szervezetek, egyetemek) áll 14 országból. Vezető partner: Euregio Meuse-Rhine (Hollandia).

A partnerek mindegyike folyók (Duna, Tisza, Elba, Rajna, Meuse, Schelde, Ebro, Odera), vagy vízgyűjtő területek vidékéből valók, akik nap, mint nap az árvíz elleni védekezéssel foglalkoznak. Három partner kivételével (Románia, Szerbia-Montenegró) mindenki EU tagországból való. Bővebb információ: www.flapp.org

Munkacsoportok

A FLAPP project 4 munkacsoporton belül dolgozik, melyek a következők:

• Árvíz megelőzése

Technikai megoldások az árvíz megelőzésre, mint pl. fizikai védekezés az árvíz ellen és az árterületek feltérképezése

• Ökológiailag fenntartható vízügyi menedzsment

Környezetvédő megoldások a helyi és regionális vízügyi hatóságok árvíz elleni védekezés politikájához

• Az árvíz okozta problémák elkerülésének támogatási rendszerei

Monitoring, előrejelzés, időbeni figyelmeztetés, evakuálás

• Vízügyi információs menedzsment

Az árvíz elleni védekezés jelentőségének köztudatba történő beépítése

Célok

– Szakmai és gyakorlati tapasztalatsere (új módszerek és megoldások megismerése) a partnerek között az európai árvízkezelési problémák megoldására.

– Köztudat ráébresztése az árvizekkel szembeni fellépés fontosságára.

Várható eredmények

A konferenciák és a három év során különböző országokban tett tanulmányutak lehetőséget biztosítanak a partnerek számára, hogy megismerkedjenek a többiek által használt és bevált árvíz megelőzési és védekezési rendszerekkel, melyeket a későbbiek során alkalmazhatnak a saját országukban.

Helyi vonatkozások

A KÖR-KÖVIZIG öt másik Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal együtt partnere ennek a szervezetnek. Eddig két konferenciára került sor Hollandiában és Németországban, melyek közül utóbbin az igazgatóság képviselői is részt vettek. A konferenciák és a tanulmányutak nyelve angol, a következő konferenciára jövő tavasszal kerül sor Észak-Írországból.

A nyár folyamán volt egy tanulmányút az ausztriai Lappinc folyón végzett folyószabályozási és területfejlesztési munkák megismerésére, december elején, pedig egy belga-holland osztott vízgyűjtőn zajló árvízvédekezési munkákat tekintettünk meg.

Lúczy Gergely

Vízminőségvédelmi továbbképzés

Az igazgatóság kárelhárítási szervezetébe beosztott munkatársak részére 2005. október 20-án a Fehér-Körös Gyulavári közúti híd alatt kiépített védelmi helyen – 17 fő részvételével – vízminőségi kárelhárítási gyakorlati képzést tartottunk.

A gyakorlaton az utóbbi években beszerzésre került kárelhárítási eszközök (felfújható merülőfalak, hordozható légfűvő, SANOL-LS3 aprító, szóró és töltőberendezés, Spate 75C olajszivattyú, 3 m³-es PR 3000 típusú SAVA tároló, delta típusú sekélyvízi- és mini fasflo kisvízi olajleszedő berendezések) alkalmazásának elsajátítása és a műveletek begyakorlása történt.

A feltételezett felszínen úszó olajszennyezést kétsoros sentinel 400-as merülőfállal lokalizáltuk, és a munkaterületet – SANOL szerves anyaggal töltött – készütségi hurkával lehatároltuk (*képünkön*).

Gyimesi György

Nálunk járt a Téliapó!

A KÖVIZIG Ifjúsági Klub rendezésében december 3-án nagyszerű Téliapó ünnepség volt igazgatóságunknál

Szarvasi Vízinívóségi Kárelhárítási hely rekonstrukciója

A víznívóségi kárelhárítás országos rendszerének fejlesztése című PHARE pályázat keretén belül az ország 10 különböző helyszínén került kialakításra víznívóségi kárelhárítási hely, illetve történt meg a meglévők rekonstrukciója.

Igazgatóságunk területén 9 db kiépített víznívóségi kárelhárítási hely van, melyek havária helyzetben a szakszerű és gyors beavatkozást szolgálják. A PHARE projekt keretében igazgatóságunk területén a Hármás-Körös 50,54 fkm szelvényében lévő Szarvasi kárelhárítási hely rekonstrukciója történt meg.

A rekonstrukció keretében:

1. A kárelhárítási hely rakodóterénél az összetört betonburkolat átépítésre került, megtörtént a partfal megerősítése és felületkezelése.

2. A Szarvasi-holtág kiágazásánál lévő uszadék terelőnél betonozott kocsis állás épült a rakodógépek számára, és a rossz állapotú mederbiztosítás átépítésre került.

3. A Szarvasi árvízvédelmi szertár mellett lévő átmeneti tárolónál a megsüllyedt betonlemezek kijávítása megtörtént és az egész felület egységes aszfaltburkolatot kapott.

4. A létesítményeket összekötő úthálózatnál, új útszakasz épült a hullámtéren a kárelhárítási helytől a holtág kiágazásáig, a már meglévő hullámtéri út javításra került, a Hármás-Körös bal oldali gátkoronáján lévő út az árvízvédelmi szertárig aszfalterítést kapott.

A munkák kivitelezését a fővállalkozó Építési, Vízügyi és Környezetvédelmi Szolgáltató Kft. megbízása alapján a Kultúrmérnök Építőipari és Kereskedelmi Kft. végezte. A kivitelezés igazgatóságunk által biztosított vízügyi szakfelügyelet mellett történt. A kárelhárítási hely rekonstrukciós munkáinak bekerülési költsége 61 992,80 €.

Dr. Vasas Ferencné

Hosszúfok II. Szivattyútelep Lampl Hugó-díjas létesítmény

A Magyar Hidrológiai Társaság Elnöksége november 29-i döntése értelmében a Hosszúfok II. szivattyútelep rekonstrukciója Lampl Hugó-díjban részesült.

Az ünnepélyes táblaavatás és az alkotók kitüntetése a márciusi Víz Világnapi ünnepségen lesz.

Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Zöld-Pont Iroda ajánlata az ügyfelek számára

- **Közérdekű vízügyi üzemelési információk**
 - Duzzasztók üzemelése,
 - Hidrológiai, hidrometeorológiai adatok,
 - Vízkárelhárítási készütségek (árvíz, belvív, vízminívóság) helyzete,
 - Töltésen való közlekedési engedélyek árusítása és tájékoztatás az értékesítési hálózatról
 - Kezelői hozzájárulások ügyintézéséről, határidejéről tájékoztatás
 - Szakértői vélemények ügyintézéséről, határidejéről tájékoztatás
 - Közérdekű bejelentések, panaszok fogadása, ügyintézése
 - Egyéb ügyfélkérelmek fogadása, ügyintézése
 - Pályázati információk
 - Tanulmányok, szakdolgozatok
 - Látogatói engedélyek
 - Adatszolgáltatási kérelmek
 - Hatályos jogszabályokról tájékoztatás
- **Kiadványterjesztés**
 - Igazgatósági kiadványok, tájékoztatók, információs anyagok
 - KvVM Zöld-Pont Szolgálat központi információs anyagai
 - Kapcsolattartás Zöld-Pont Hálózattal
 - Szakmai és civil rendezvényeken részvétel

Elérhetőségek:

5700 Gyula, Megyeház u. 5-7.

Telefon: 66/468-409 66/526-400/22096

Ingyenesen hívható zöld szám: 80/40 11 11

Fax: 66/361-755

E-mail: ugyfelszolgalat@kovi-ktvf.hu

E-mail: zoldpont@korkovizig.hu

Honlap: www.korkovizig.hu

Ügyfélfogadás:

Hétfő	9.00–12.00
Kedd	9.00–12.00
Szerda	9.00–12.00
	13.00–15.00
Csütörtök	9.00–12.00

SZEMÉLYÜGYI HÍREK

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

• Nyikora Andrea adminisztrátor munkakörben, 2005. december 1-jétől a Vízrendezési és Vízhasznosítási Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya nyugdíjkorhatár elérése miatt felmentéssel 2006. évben megszűnik:

- Habóczy Sándor osztályvezető munkakörben, 2006. július 29-vel a Vízrendezési és Vízhasznosítási Osztálynál.
- Köcze Lajosné ügyintéző munkakörben, 2006. július 29-vel a Vízrendezési és Vízhasznosítási Osztálynál.
- Kovács Mariann társadalombiztosítási ügyintéző munkakörben, 2006. július 29-vel a Gazdasági Osztálynál.
- Fekete Sándorné pénztáros munkakörben, 2006. július 29-vel a Gazdasági Osztálynál.
- Tóth Zoltánné ügyintéző munkakörben, 2006. július 29-vel a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- Szabó Ferencné irodavezető munkakörben, 2006. július 29-vel a Szeghalmi Szakasz mérnökségnél.
- Tóth Zoltán gépjárművezető munkakörben, 2006. július 29-vel a Gazdasági Osztálynál.

Magyar–román belvízi vízkárelhárítási együttműködés fejlesztése

A magyar–román országhatár a Sebes- és a Fekete-Körös közötti, hajdan egységes vízgyűjtőterületet megosztotta. A topográfiai viszonyok következtében számos belvízcsatorna lép át román területről magyar területre, ezek közül jelentősebbek a Nagytóti-Toprongyos, az Inánd, a Korhány, Kölesér, Ósírét, Gyepes és Kopolya csatornák, vagy hajdani patakmedrek. A két ország Trianon óta szabályozott formában működik együtt a belvizek kártételeinek elhárítása, a belvízlevezetés területén. A Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság számára ez azt jelenti, hogy a fent nevezett csatornákon 12,6 m³/s belvizet köteles fogadni román területről és befogadóba vezetni.

Jelenleg a magyar–román vízügyi együttműködést a két ország kormányai között 2004-ben megkötött Egyezmény szabályozza, amely a határvizek védelmének módját és a fenntartható hasznosítása céljából folytatandó együttműködés kereteit adja meg. Az együttműködés fontos része a belvízi vízkárelhárítás. E vonatkozásban a felek kölcsönös tevékenységének az ún. Belvízvédekezési Szabályzat ad keretet.

A nyilvántartási és az informatikai

rendszerek rohamos fejlődése, a kapcsolattartás korszerű formáinak igénye szükségessé tette, hogy a Belvízvédekezési Szabályzat mellékleteit képező műszaki dokumentációkat új, korszerű digitális formában jelenítse meg mind a magyar, mind a román fél.

A KÖR-KÖVIZIG kihasználva az európai uniós lehetőségeket, a PHARE CBC kisprojekt alap keretében kiírt támogatás igénybevételére pályázatot nyújtott be Belvízvédekezési Szabályzatának korszerűsítését célzó munkák megvalósítására. A pályázat a 2003. évi keretből támogatást nyert. Az igazgatóság a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht.-vel ez évben szerződést kötött a feladat végrehajtására. A program keretében 90 %-os támogatással valósul meg a szabályzat korszerűsítés, a projekt összköltsége 43.755 EURO.

A projekt végrehajtása során az igazgatóság területén lévő 132 km hosszú magyar–román közös érdekeltégű belvízcsatorna műszaki adatai helyszíni geodéziai felmérések eredményei alapján, elektronikus adathordozón, digitalizálva rögzítésre kerülnek. Ezzel megújulnak a korábban papíros-alapú műszaki dokumentumok, a csatornák hossz-szelvé-

nyei, védelmi helyszínrajzok, szöveges állományok. A gépi nyilvántartás gyors és korszerű feladatmeghatározást, információ áramlást tesz lehetővé. A munka keretében találkoznak a magyar és a román vízkárelhárítási szakemberek, kicserélik a belvízvédekezés és a szabályzat korszerűsítés során szerzett tapasztalataikat, ezáltal életszerűbbé teszik a személyes kapcsolataikat, betekintést nyernek egymás munkájába. Ezáltal fejlődik az egymásra utalt tevékenységek körében az intézmények együttműködése, melynek oda kell vezetni, hogy hatékonyabbá és eredményesebbé váljék a belvízi vízkárelhárítás mindkét ország területén.

Ismereteink szerint a román fél szintén Európai Unió pályázat keretében tervezi a román területi belvízrendszerek műszaki dokumentációinak korszerűsítését.

Az igazgatóság területén a munka végrehajtása megkezdődött, az elkövetkező időszakban sor kerül a tervező intézmény kiválasztására, amely elvégzi a szükséges terepi, geodéziai munkálatokat és létrehozza a gépi adatállományokat. A projekt 2006. szeptemberében fejeződik be.

Cserkúti András

Kellemes karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag, boldog új esztendőt kívánunk munkatársainknak, együttműködő partnereinknek és minden kedves olvasónknak!

Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

Juhász Gyula:

Karácsony felé

*Szép Tündérország támad föl
szívemben*

Ilyenkor decemberben.

*A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígézet,
Ilyenkor decemberben.*

... Bizalmas szívvel járom a világot,

*S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,*

Ilyenkor decemberben.

... És valahol csak kétkedő beszédet

*Hallok, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgynak
rendületlen,*

S ne csak így decemberben.

1902

„Zöld bűnözés” konferencia

A BM Duna Palotában november 18-én megtartott konferencia fővédnöke *dr. Sólyom László* köztársasági elnök volt. A konferencia aktualitása a 2005. szeptember 1-jén hatályba léptetett környezetvédelmi felelősséggel kapcsolatos BTK rendelet. Az előadásokat ismert, és elismert szakemberek tartották.

Dr. Ferenci László a Belügyminisztérium Rendészeti és Bűnmegelőzési helyettes államtitkára szerint a környezetvédelem szerepe az Európai Unió csatlakozása óta egyre fontosabbá vált, ami abban vehető észre, hogy a lakosság körében is fokozódott a környezetvédelem iránti érzékenység, az emberek már nem mennek el tétlenül a különböző esetek mellett, és ebben egyre jelentősebb szerepe van a médiának is. Míg a '80-as években elenyésző volt a környezetvédelmi bűncselekmények száma (30–40 eset), addig tavaly már 220 eset kapcsán indult eljárás. Ezek főleg az illegális tevékenységekből származó szennyezések, veszélyes anyagok nem megfelelő kezelése, illegális hulladék lerakás, stb. Magyarország határon túli veszélyeztetettsége kiemelt, melyre példaként szolgál a 2000. évi tiszai ciánszennyezés is.

Dr. Nagy János a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoka beszámolt az ún. mélységi ellenőrző csoportok működéséről (régiókban Békéscsaba, Szeged), ezzel kívánta felhívni a figyelmet arra, hogy nem csak a „külső” határok védelme fontos. Fokozott figyelmet fordítanak a veszélyes anyagok és hulladékok „határát-lépésére”, valamint az illegális állatsempészetek feltárására.

Dr. Polt Péter legfőbb ügyész garantálta a fenti problémák hatékony kezelésében az ügyészség támogató hozzáállását, és kiemelte a környezetvédelmi képzés fontosságát a jogászok munkaterületén.

Dr. Lomnici Zoltán a Legfelsőbb Bíróság elnöke a különböző jogok és a környezetvédelem kapcsolatát fejtette ki. Szerinte a környezet védelme nem elsősorban büntetőjogi feladat. A közigazgatási jognak elsődlegesen megelőzési céllal kellene működnie (tevékenységek szüneteltetése, felfüggesztése, bírságok és egyéb szankciók). A büntetőjog a legjelentősebb szankciókkal bír a közigazgatási és a polgári jog mögött, de figyelembe kell venni, hogy a büntetőjog szankciója utólagos, és gyakran csak évek múlva érvényesíthető.

Dr. Persányi Miklós miniszter beszédéből kiderült, hogy „kialakultnak tekinthető egy stabil államigazgatási szervezet”. Véleménye szerint azokban az esetekben amikor indokolt, a büntetőjoggal igen is élni kell”. A 2005. január 1-jével létrehozott egységes Zöld Hatóság jelentős minőségi változásokat fog eredményezni a környezetvédelmi bűnözés megelőzése, felderítése és csökkentése érdekében. A Zöld Kommandóban számos érintett szervezet közös és hatékony munkája hangolódik össze, melyet nagyon eredményesnek tart, és a továbbiakban is működtetni kíván.

A vízügyi ágazatban van legrégibbi múltja a büntetőjognak, mégpedig a vizsgálódással kapcsolatos bűnözések terén. Ide tartoznak a vízügyi létesítményekben elkövetett károk, mint pl.: védtöltések tartozékainak rongálása, ill. lopások, stb.: 2005-ben közel 0,5 milliárd Ft kár keletkezett a vízügyi igazgatóságok kezelésében lévő létesítményekben.

A természetvédelmi ágazat esetében még mindig kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a védett fajokkal történő illegális csempészes fokozottabb ellenőrzésének. Új, és komoly problémaként jelentkezik a védett és fokozottan védett természetvédelmi területeken egyre népszerűbb sporttevékenységek (terepmotorozás) káros hatása.

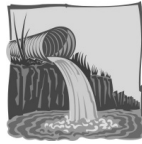
A környezetvédelem terén a legnagyobb problémának a hulladékkérdést tartja, hiszen egy-egy eset kapcsán több milliárdos kár is keletkezhet (pl.: egy teljes vízbázis elvesztése a szennyezés során).

Zárszóként kihangsúlyozta, hogy a társadalom elvárja a határozottabb fellépést a környezetvédelmi bűnözéssel szemben, és ennek érdekében lett létrehozva az egységes Zöld Hatóság is.

Az előadásokon igazgatóságunkat *dr. Gyulai Andrea*, *Japport Magdolna* és *Bányai Barbara* képviselte.

Bányai Barbara

Vízminőség

Országos és regionális törzshálózati mintahelyek vízminőségi osztályba sorolása a VM adatbázis adatai, az MSZ 12749 szabvány alapján.

A vízvizsgálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség végezte.

Minősítési időszak 2005. október 1.–2005. november 22.
Mintaszám: n

Mintavételi hely	n	A	B	C	D	E
Fehér-Körös, Gyulavári 9,3 fkm	8	III	II	IV	V	IV
Fekete-Körös, Sarkad 16,1 fkm	8	III	II	IV	III	II
Kettős-Körös, Békés d.f. 116,7 fkm	2	III	I	-	-	II
Kettős-Körös, M.berény kh. 103,9 fkm	4	III	III	III	III	II
Sebes-Körös, Körösszakál 59,4 fkm	8	II	III	IV	III	II
Sebes-Körös, K.ladány 10,10 fkm	4	III	III	-	-	II
Hármas-Körös, Gyoma 79,3 fkm	4	III	II	III	III	II
Hármas-Körös, B.szentandrás 48,0 fkm	4	III	III	-	II	II
Élővíz-csatorna, Veszely 24,2 fkm	1	III	II	-	-	II
Élővíz-csatorna, Békés tork.	4	III	V	IV	IV	II

Jelmagyarázat:

A csoport: az oxigénháztartás jellemzői I. osztály: kiváló víz
B csoport: nitrogén és foszforháztartás jellemzői II. osztály: jó víz
C csoport: mikrobiológiai jellemzők III. osztály: tűrhető víz
D csoport: mikroszennyezők toxicitása IV. osztály: szennyezett víz
E csoport: egyéb jellemzők V. osztály: erősen szenny. víz
– vizsgálat nem történt

Vízminőségi kárelhárítás:

2005. november 30-án a Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség tájékoztatta igazgatóságunkat, hogy a Gyulai-lecsapoló csatornán észlelhető ammónia szagú szennyeződésről kaptak bejelentést. A rendkívüli szennyezés felderítésére igazgatóságunk a Felügyelőséggel közösen mintavételezéssel egybekötött helyszíni bejárást tartott. A bejárást megállapításra került, hogy a már üzemben kívül álló Friesland Hungaria Rt. Gyulai gyárának (Gyulai Tejporgyár) csapadékvíz-elvezető rendszeréből került az ammónia tartalmú víz a Gyulai lecsapoló csatornába. A csapadékvíz-elvezető rendszerbe az ammóniás víz, az üzem területén lévő felszín feletti 5 m³-es tartály bontása során került. A tartály a korábbi gyártási technológiában az ammónia elnyelésére szolgált. Az üzemi csatornában lévő szennyezés lokalizálása, eltávolítása és a rendszer átöblítése üzemi kárelhárítás keretében a helyszíni kivizsgálást követően megtörtént.

Igazgatóságunk a szennyeződéssel kapcsolatos bejelentés kivizsgálására 2005. 11. 30. 14.00 órától I. fokú vízminőségi kárelhárítási készütséget rendelt el, melyet 2005. 11. 30. 18.00 órától II. fokra növelt a Gyulai lecsapoló csatornába került szennyeződés vízkormányzással történő levonultatására. A készütség jelenleg (2005. december 3.) még érvényben van.

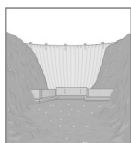
Dr. Vasas Ferencné

RÖVIDEN

November 11-én a gyulai Mogyoróssy János városi könyvtárban, az Arany János Művelődési Egyesület rendezésében a Gyuláról elszármazott *dr. Korompai Gábor* DOTE adjunktus vetített előadást a „Víz szerepe életünkben és Földünk gazdaságában” címmel.

Góg Imre

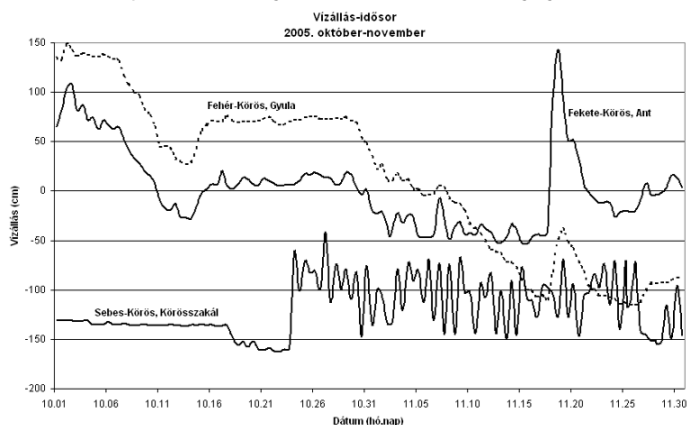
Hidrológia

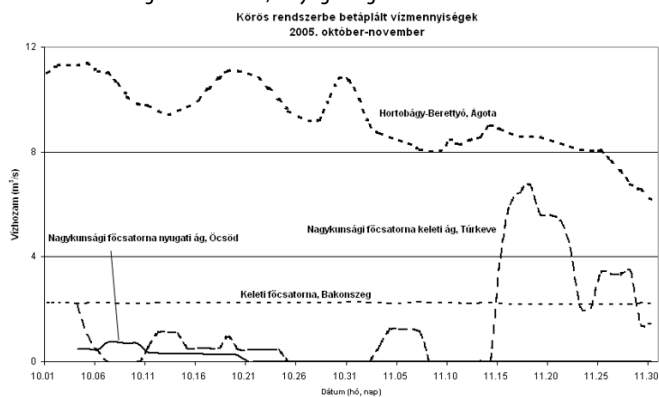
A Körösök hegyvidéki vízgyűjtő területén októberben csak elvétve hullott kis mennyiségű csapadék, melynek egy része hó volt a magasabban fekvő területeken. A hótakaró kialakulása 17-én kezdődött, majd 18-ra elérte a maximális 15 cm-s vastagságot. Rövid időn belül olvadás következett be és 23-ra teljesen megszűnt. November első fele teljesen száraznak mutatkozott. A hónap második felében,

több hullámban érkeztek nedves levegőrétegek a térségbe. A lehullott csapadék 2 alkalommal is meghaladta a 10 mm-s értéket. Az eső mellett havazás is előfordult, melynek következtében november 20–25 között ismét egybefüggő hótakaró alakult ki 2–24 cm közötti vastagságokkal.

Folyóink vízjárásában lényeges változást a Fekete- és a Fehér-Körösön a Békési duzzasztó vízeresztése okozott. A vízszint csökkentése október hónap elején kezdődött, majd huzamosabb időn keresztüli duzzasztás után november 15-ére teljesen megszűnt. A Hármaskörösön is hasonló vízszint-süllyedés következett be, a Békésszentandrási duzzasztó táblamoogatása miatt. A felvíz folyamatosan csökkent, mely december 1-jére érte el a normál állapotot. A Sebes-Körös felső szakaszán október 23-áig stagnált a vízállás, melyet a csapadékhullás, valamint a romániai eróművek csúcsrajratása következtében pulzáló vízszintingadozás követett november végéig.

A vízkészlet növelése érdekében folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös rendszerbe. A betáplálás 4 ágon keresztül történt. Keleti főcsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba, Hortobágy-Berettyó főcsatornán keresztül Ágotánál, Nagykunsági főcsatorna keleti ágán Túrkevénel, a nyugati ágán a Hármaskörösbe Öcsödnél.

Néhány jellemző állomás vízhozam értéke	október 31-én:	november 30-án:
	(m ³ /s)	(m ³ /s)
Fehér-Körös, Gyula	5,80	8,30
Fekete-Körös, Sarkad-Malomfok	6,68	14,4
Kettős-Körös, Békés	20,4	27,2
Sebes-Körös, Körösszakál	28,7	20,9
Sebes-Körös, Körösladány	25,0	15,8
Berettyó, Szeghalom	7,72	8,00
Hármaskörös, Gyoma	46,6	49,1
Hármaskörös, Kunszentmárton	84,9	64,8

Kurilla Lajos

Hidrometeorológia

Október hónapot az évszakhoz képest melegebb, az átlagosnál jóval szárazabb időjárás jellemezte.

A hőmérséklet – az előző hónapokhoz hasonlóan – tág intervallumok között változott. Napközben 9 °C és 24 °C közötti, míg a hajnali órákban –4 °C és 13 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak. A havi középhőmérséklet 11,8 °C volt, ez az érték a sokéves átlagnál

1,6 °C-al volt magasabb.

Az igazgatóság területén átlagosan 3,4 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző sokéves átlagnál – lényegesen – 44,8 mm-el kevesebb.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 7,1 mm-t – Anton mérték, míg a legkevesebb csapadék – 0,3 mm – Gyulán hullott.

Területünkön 2004. november 1. és 2005. október 31-e közötti időszakban, az ún. hidrológiai évben átlagosan 716,8 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely még mindig – jelentősen – 179,2 mm-el meghaladta a sokéves átlagot.

Október hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében helyezkedett el.

Talajvízkútjainkban – a száraz időjárás következtében – a mérsékelt vízszint-süllyedés (40–60 cm) tovább folytatódott. A talajvíz a terepszint alatt 128–450 cm között ingadozott.

November hónapot szintén az évszakhoz képest melegebb, az átlagosnál szárazabb időjárás jellemezte. Napközben 0 °C és 15 °C közötti, míg a hajnali órákban –9 °C és +7 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak. A havi középhőmérséklet 4,5 °C volt, ez az érték 0,3 °C-al volt magasabb a sokéves átlagnál.

Az igazgatóság területén átlagosan 24,5 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző sokéves átlagnál – lényegesen – 22,3 mm-el kevesebb.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 36,9 mm-t – Gyomán mérték, míg a legkevesebb csapadék – 17,2 mm – Békéscsabán hullott.

Területünkön 2005. január 1. és 2005. november 30-a közötti időszakban, átlagosan 626,3 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely még mindig – jelentősen – 127,7 mm-el meghaladja a sokéves átlagot.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása az alábbi:

	Jan.	Febr.	Márc.	Apr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Össz.
Sokéves átlag (mm)	29,3	29,8	33,0	45,0	56,7	65,8	52,5	49,4	42,1	48,2	46,8	498,6
Tárgyi időszak (mm)	27,5	44,0	39,2	77,6	29,4	56,5	103,1	170,9	43,4	3,4	24,5	626,3
Eltérés az átlagtól (mm)	-1,8	+14,2	+6,2	+32,6	-27,3	-9,3	+50,6	+121,5	+1,3	-44,8	-22,3	+127,7

November hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében helyezkedett el.

Talajvízkútjainkban – a csapadékszegény időjárás következtében – a mérsékelt vízszint-süllyedés tovább folytatódott.

A talajvíz a terepszint alatt 167–450 cm között ingadozott. **Török Jánosné**

F.: KÖR-KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA 1. 5701

NYOMTATVÁNY

KÖRÖS-VIDÉKI
hírlevél

Kiadó: Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató
Szerkesztő: Cserkúti Andrásné
5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*, Fax: 66/526-407
E-mail: korkovizig@korkovizig.hu, www.korkovizig.hu
Megjelenik kéthavonta 600 példányban
Kiadványyszerkesztés: Kovács Sándor. Nyomtatás: Schneider Nyomda, Gyula, telefon: 66/461-410